

UCHWAŁA Nr 1/2026
Komisji skarg, wniosków i petycji
Rady Gminy w Klonowej
z dnia 23 stycznia 2026 r.

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej petycji w sprawie pomników przyrody.

Na podstawie §56 ust. 1 pkt 3 i §58 ust. 3 Statutu Gminy Klonowa (Dz. Urz. Województwa Łódzkiego z 2018 r. poz. 4973) Komisji skarg, wniosków i petycji Rady Gminy w Klonowej uchwala, co następuje:

§1.1. Po szczegółowej analizie i przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego w sprawie petycji z dnia 29 października 2025 r. dotyczącej pomników przyrody na terenie Gminy Klonowa Komisja, w zakresie poruszonych w petycji kwestii wydaje następującą opinię:

- 1) w punkcie 1 Komisja proponuje uznać petycję za zasadną;
- 2) w punkcie 2 Komisja proponuje uznać petycję za niezasadną.

2. Uzasadnienie opinii Komisji zawiera załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Uchwałę przekazuje się Przewodniczącemu Rady Gminy w Klonowej.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Komisji skarg wniosków i petycji
Renata Świątek

Opinia
Komisji skarg, wniosków i petycji Rady Gminy w Klonowej
dotycząca petycji w sprawie pomników przyrody

Do Rady Gminy w Klonowej wpłynęła w dniu 29.10.2025 r. petycja dotycząca pomników przyrody w Gminie Klonowa

Na posiedzeniu w dniu 30.10.2025 r. Komisja skarg, wniosków i petycji Rady Gminy w Klonowej dokonała analizy w/w petycji, stwierdzając, że jej przedmiotem jest:

- 1) zmiana (aktualizacja) prawa miejscowego w zakresie ustanowienia pomników przyrody tj. przyjęcie „nowych” uchwał Rady Gminy w Klonowej sprawie ustanowienia pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników ponieważ obowiązujące dotychczas przepisy prawa miejscowego w tym zakresie zostały ustanowione przez nieistniejące już organy i na podstawie przepisów które zostały zmienione;
- 2) wprowadzenie do programu ochrony środowiska szczegółowych, proponowanych przez autora petycji zapisów dotyczących monitorowania stanu pomników przyrody.

Komisja skierowała do Wójta Gminy Klonowa pismo z prośbą o odniesienie się do podejmowanych w petycji zagadnień, w szczególności uwarunkowań dotyczących pomników przyrody w Gminie Klonowa (aktualnych podstaw prawnych uznania za pomnik przyrody obowiązujących zasad ochrony pomników itp.).

Wójt złożył wyjaśnienia w piśmie z dnia 14.01.2026 r. Komisja skarg, wniosków i petycji Rady Gminy w Klonowej na posiedzeniu w dniu 23.01.2026 r. dokonała analizy w/w odpowiedzi Wójta Gminy Klonowa w kontekście złożonej petycji.

Na podstawie zebranych materiałów i po przeprowadzonej dyskusji Komisja stwierdziła, że petycja:

- 1) w części dotyczącej zmiany (aktualizacji) prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody tj. utworzenie uchwały (lub uchwał) Rady Gminy w Klonowej w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Klonowa w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór, zasługuje na uwzględnienie. Po przeanalizowaniu dokumentacji oraz w oparciu o wyjaśnienia Wójta, ustalono, że w na terenie gminy Klonowa istnieje 5 pomników przyrody.

- lipa szerokolistna, m. Górka Klonowska, działka nr 195, obręb Górka Klonowska (park),
- sosna czarna, m. Górka Klonowska, działka nr 195, obręb Górka Klonowska (park),
- grupa drzew wielogatunkowa 3 Klony, m. Górka Klonowska, działka nr 195, obręb Górka Klonowska (park).
- dąb szypułkowy, m. Górka Klonowska, działka nr 195, obręb Górka Klonowska (park).
- dąb szypułkowy, m. Kuźnica Błońska, działka nr 83/1, obręb Kuźnica Błońska oddz.196 Nadleśnictwo Złoczew.

Wszystkie w/w pomniki zostały powołane Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Wojewody Sieradzkiego Nr 3, poz. 9). W wyniku późniejszej zmiany przepisów kompetencje organu, który ustanowił pomniki (Wojewoda Sieradzki) zostały przejęte przez Radę Gminy. Przepisy w zakresie powołania pomników przyrody (uznania za pomnik przyrody) przyjęte przez działające poprzednio organy zachowują swoją moc do czasu przyjęcia regulacji w tym zakresie przez Radę Gminy w Klonowej.

4 wymienionych wyżej pomników przyrody są zlokalizowane na nieruchomości której właścicielem jest Gmina Klonowa tj. działce nr 195 w obrębie Górka Klonowska (park przy Pałacu w Górcie Klonowskiej) i są na bieżąco monitorowane. Dąb szypułkowy w miejscowości Kuźnica Błońska znajduje się na terenie Lasów Państwowych (Nadleśnictwo Złoczew). Stan tego pomnika jest zły (uległ on pogorszeniu w wyniku naturalnych procesów starzenia), wymaga oceny i podjęcia decyzji co do dalszych działań.

2) W części dotyczącej wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących ochrony przyrody w brzmieniu „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenie, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Wójtowi i przekazywane Radzie jako dowód ochrony” celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody - w tej części petycja nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w uchwale dotyczącej ustanowienia pomnika przyrody określa się sprawującego nadzór nad pomnikiem przyrody. Przepis nie określa jednak sposobu realizacji tego nadzoru ani nie upoważnia Rady Gminy do określenia sposobu realizacji nadzoru. Należy zatem stwierdzić, że wprowadzenie do Programu ochrony środowiska zapisów dotyczących wprowadzenia obowiązku wykonywania okresowych kontroli form ochrony przyrody i sporządzania sprawozdań w tym zakresie stanowiłoby powielenie wraz z nieuprawnioną modyfikacją obowiązków wynikających z w/w ustawy. Ponadto również na gruncie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska brak jest podstawy prawnej do wprowadzenia takich zapisów (nakazów) do Programu ochrony środowiska a organy gminy zobowiązane są do działania na podstawie i w granicach przepisów prawa. Rada Gminy może jednak w każdym czasie (na podstawie przepisów ustawy o samorządzie gminnym Rada Gminy kontroluje działalność Wójta) wystąpić z wnioskiem do Wójta Gminy Klonowa o sporządzenie informacji (raportu) w zakresie stanu ochrony pomników przyrody a Wójt zobowiązany jest taką informację przedstawić.

Zgodnie z art. 4 ustawy o ochronie przyrody obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym. Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 6 w/w ustawy. formami ochrony przyrody są między innymi pomniki przyrody, których definicja została określona w art. 40 ust. 1. Z kolei zgodnie z art. 44 ust. 1 ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy. Uchwała rady gminy określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1.

Z tego względu, po dokonaniu analizy stanu faktycznego i prawnego Komisja postanawia, że rekomenduje Radzie Gminy w Klonowej:

- 1) uznanie petycji za zasadną w części dotyczącej aktualizacji prawa miejscowego poprzez podjęcie uchwały w sprawie pomników przyrody;
- 2) uznanie petycji za niezasadną w części dotyczącej wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących ochrony przyrody, z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu uchwały.

Przewodnicząca

Komisji skarg wniosków i petycji

Renata Świątek